

Metodika – Pravidla pro řešení rizikových a nouzových situací

Cílem je postupovat bezpečně a efektivně při vzniku těchto situací a minimalizovat negativní dopady. Tato oblast je zajištěna též podmínkami BOZP a PO. Personál dětské skupiny je pravidelně proškolen a zná tak veškeré postupy pro poskytnutí první pomoci, evakuaci dětské skupiny atp.

Při řešení krizových situací v případě úrazu je nastaven systém poskytnutí první pomoci zraněnému a zároveň zajištěn dohled nad ostatními dětmi. Je stanovena osoba pověřená řešením krizových situací a dokladováním jejich řešení (hlavní pečující osoba, případně její zástup).

Rizikové situace v dětské skupině

Rizikové situace jsou chápány jako takové situace, při nichž by mohla být ohrožena bezpečnost či zdraví dětí nebo pracovníků zařízení, a které mohou narušit průběh poskytování péče o děti v DS.

➤ Úraz dítěte

V případě drobného úrazu dítěte první pomoc poskytne neprodleně přítomná pečující osoba, využije lékárničku k tomu určenou. V případě nutnosti zajistí i následné lékařské vyšetření či ošetření. Rodiče jsou informováni bezodkladně. O každém i drobném úrazu, který se stane v DS se učiní záznam do knihy úrazů. V případech bezprostředního ohrožení života nebo v situacích vyžadujících neprodlený zásah lékaře volat RZS.

➤ Infekční onemocnění dítěte

Jakmile se u dítěte projeví tento typ onemocnění je rodič povinen nahlásit tuto informaci pečující osobě. Pracovnice DS následně informuje zákonné zástupce písemnou formou na nástěnce a ústně při předávání dětí. DS nezveřejňuje konkrétní jména, jde pouze o obecnou informaci ostatním rodičům, především upozorňují na příznaky, kterých by si měli rodiče všimnout. Nejčastěji jde o tyto nemoci – veš dětská, plané neštovice, zánět spojivek, aj.

Pracovník DS může po zákonných zástupcích vyžadovat potvrzení o bezinfekčnosti od dětského lékaře, a to pro návrat dítěte do DS po prodělání infekčního onemocnění. Důvodem tohoto opatření je ochrana ostatních dětí před šířením infekčního onemocnění.

V případě většího počtu infekčních onemocnění lze postup konzultovat s Krajskou hygienickou stanicí Liberec na tel.: 485 253 111.

➤ **Nemocné dítě**

Pokud dítě jeví známky nemoci, pracovník DS zajistí dítěti klidový režim a kontaktuje rodiče. Pečující osoba nepodává dítěti žádné léky (např. kapky proti kašli, dávkovací sprej do nosu proti rýmě, apod.). Zákonní zástupci dítěte jsou povinni si dítě co nejdříve vyzvednout, případně informovat pracovníka DS o tom, kdo si pro dítě přijde a kdy. Při zjištění infekčního onemocnění (např. výskyt vší) pečující osoba dítě izoluje od ostatních dětí, aby nedošlo k případnému šíření.

➤ **Kontakt s jedovatou rostlinou**

V případě podezření na otravu pečující osoba rychle vyhledá lékařskou pomoc, sdělí druh rostliny, který dítě pozřelo, nebo přinese část rostliny s sebou. Včasná diagnóza může při otravě prudce jedovatými rostlinami zachránit život. Je vhodné podávat dítěti hodně tekutin, nejlépe vodu nebo čaj v malých doušcích. Nevhodné je mléko, protože naopak způsobuje ve střevě lepší vstřebatelnost jedu. Nevyvolávat zvracení. V případě kontaktu dítěte s lehce jedovatou rostlinou postižené místo důkladně omýt a sledovat. Vždy ihned informovat rodiče.

➤ **Poruchy chování a poruchy ve vývoji u dítěte**

Při podezření na poruchu chování u dítěte (např. opoziční chování, odchylky v oblasti socializace) by pečující osoba měla především spolupracovat s rodičem, informovat ho o možnostech řešení a poskytnout mu doporučení. Diagnostika vývojových poruch u dětí předškolního věku je vždy velmi náročná, proto opět pečující osoba může pouze předat rodiči informace, na jaká zařízení se mohou obrátit. Je vhodné si s rodičem sjednat osobní schůzku a neřešit tyto záležitosti během předávání dětí v šatně.

➤ **Nevyzvednutí dítěte z dětské skupiny**

Pracovník DS odpovídá za zdraví a bezpečnost dítěte do doby, kdy jej předá zákonnému zástupci nebo jiné pověřené osobě. Zákonný zástupce má povinnost si dítě vyzvednout v určené době, provozní doba DS je stanovena v provozním řádu. Pokud tak neučiní, pracovník DS jej telefonicky kontaktuje. Pokud se mu nepodaří spojit ani s jedním zákonným zástupcem, pak kontaktuje další osoby, které jsou pověřené k vyzvedávání dětí (viz. seznam dalších osob oprávněných k vyzvednutí dítěte v evidenčním listu dítěte). Pokud se pracovníkovi nepodaří kontaktovat žádnou výše uvedenou osobu, je oprávněn kontaktovat orgán sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD). V tomto případě je vždy nutné, aby pracovník uvážlivě posoudil využití tohoto prostředku s ohledem na psychiku dítěte, aby jeho jednání bylo klidné a k dítěti podporující.

Pracovník není oprávněn svévolně opustit s dítětem prostory DS a dítě předat v místě jeho bydliště nebo jiné osobě než zákonnému zástupci nebo osobě jím pověřené.

Pokud dojde k pozdnímu převzetí dítěte z DS po ukončení provozní doby, pracovník informuje zákonného zástupce o tom, že se jedná o porušení provozního řádu. V případě, že dojde k opakovanému narušení provozního řádu, může vedoucí DS po předchozím písemném upozornění zákonného zástupce rozhodnout o ukončení poskytování péče o dítě v DS.

➤ **Neochota komunikovat s personálem DS a agresivní chování zákonného zástupce**

Jedná-li se o krátkodobý problém, je možné odložit rozhovor na další setkání. Při dlouhodobém problému se pracovník DS snaží o sjednání schůzky v předem určeném termínu.

U projevu agrese ze strany rodiče, jedná pracovník DS asertivně a snaží se o smírné řešení situace, popř. kontaktuje PČR.

Pokud to situace umožňuje, konflikt nikdy neřešíme na chodbě, mezi dveřmi, v šatně apod. Na situaci se personál DS připraví a nabídne termíny schůzky.

➤ **Úraz pracovníka**

Dojde-li k úrazu pracovníka v průběhu poskytování služby péče o dítě v DS, pak poskytne druhý pracovník první pomoc. V případě potřeby je přivolána RZS. O úrazu je proveden záznam.

Prevence úrazů

Provozovatel dětské skupiny má zavedený systém manipulace a uchovávání úklidových a hygienických prostředků bezpečně tak, aby bylo eliminováno riziko otravy či úrazu dětí i dospělých. Pečující osoby a další zaměstnanci manipulují s pomůckami v rámci dětské skupiny takovým způsobem, aby zajistili bezpečný pohyb dětí v dětské skupině. V první řadě se používají úklidové prostředky, nástroje a nářadí v přítomnosti dětí pouze v nejnutnějších případech a se vší opatrností. Mezi nástrahy, které mohou ohrozit bezpečnost, nepatří jen úklidové prostředky a nástroje, ale také rostliny v místnostech či ve venkovních prostorách. Přítomnost jedovatých rostlin je možné vyloučit ve vnitřních prostorách, avšak ve vnějším prostředí je třeba s nimi počítat. Pečující osoby znají základní seznam rostlin, které mohou ohrozit zdraví dětí, a případně vědí, jaká opatření mají podniknout, pokud dojde k požití částí těchto rostlin. Pokud objeví místa, kde jedovaté rostliny rostou, pak se těmto místům vyhýbají. Seznam nejedlých a jedovatých rostlin je přílohou č. 1 tohoto dokumentu.

Nastavení pravidel pro bezpečné zacházení s nebezpečnými pomůckami v přítomnosti dětí

- citlivě seznamujeme děti předem s nebezpečnými pomůckami;
- vysvětlujeme jim, k čemu se používají a proč jsou nebo mohou být nebezpečné;
- vysvětlujeme jim pravidla bezpečného zacházení s těmito pomůckami, např. obrázkovou formou tak, aby byla pochopitelná;
- při používání nebezpečných pomůcek pracujeme s dětmi v menší skupince nebo individuálně, aby byla zajištěna bezpečnost dětí při práci.

Přílohy:

č. 1 Seznam jedovatých a nejedlých rostlin – zdroj MPSV, Metodika pro poskytovatele DS

Nouzové situace v dětské skupině

Nouzové situace zahrnují technické poruchy a problémy hygienického rázu, které omezují provoz zařízení.

➤ Požár

V případě zjištění požáru pracovníci postupují podle školení BOZP a požární poplachové směrnice, která je vyvěšena na chodbě. Pečující osoba je povinna postupovat dle únikových cest a zajistit dětem bezpečný odchod z prostor DS.

➤ Havárie vodovodu

V případě zjištění havárie vodovodu přítomný pracovník neprodleně kontaktuje pracovníka údržby a informuje o uzavření hlavního uzávěru vody, který provedl. Zaměstnanci zajistí elektrické spotřebiče vypnutím z elektřiny, dokumenty, léky a osobní věci, které se uloží na bezpečném místě.

Dle závažnosti situace jsou děti odvedeny do místnosti, kde je tato havárie nijak neohrožuje. Pokud by tato havárie ohrozila běžný chod DS, pak jsou o havárii informováni zákonní zástupci, kteří si musí děti neprodleně vyzvednout.

➤ Poškození elektrických rozvodů, pojistky

Při zjištění závady, která může ohrozit děti nebo pracovníky (nalomená šňůra elektrického spotřebiče, rozbitá zásuvka apod.) je nutné zamezit používání rizikového spotřebiče a oznámit poruchu vedoucí DS, která zadá úkol k napravení situace údržbě organizace. V případě vypadnutí pojistek může přítomný pracovník vrátit pojistku do správné polohy, při opakovaném výpadku je kontaktována údržba organizace, která zjistí příčiny výpadku.

➤ Přerušení dodávky elektřiny

Dojde-li k plánovanému krátkodobému přerušení dodávky elektřiny (do hodiny), zajistí pracovníci provoz zařízení i v době odstávky. Je-li plánované přerušení na dobu několika hodin, přizpůsobí pracovníci program dne specifickým podmínkám, například celodenní výlet mimo zařízení. Nedovolí-li situace provoz (špatné světelné a tepelné podmínky v zimním období apod.), postupuje se dle rozhodnutí vedoucí, zpravidla dojde k uzavření DS, o kterém jsou rodiče předem informováni. V případě, že dojde k neplánované odstávce dodávky elektřiny, pak kontaktuje vedoucí DS dodavatele elektřiny, aby zjistil přibližnou dobu do obnovení dodávky elektřiny. Pokud se bude jednat o krátkou dobu, zpravidla do hodiny, pak zajistí pracovníci provoz i v době neplánovaného výpadku. V případě, že zjistí, že bude výpadek trvat delší dobu, vyhodnotí situaci vzhledem k době, kdy k výpadku došlo – zda na začátku provozu nebo hodinu před uzavřením, vzhledem k počasí – zda lze část provozu strávit venku, a také zda výpadek omezí možnost vydání stravy dle příslušných norem. Pokud je omezení k provozu zásadní, pak jsou kontaktováni zákonní zástupci, kterým vedoucí DS vysvětlí situaci a požádá je o vyzvednutí dětí v co nejkratší době.

➤ Nefunkční topení v chladných měsících

Provoz zařízení je zastaven v případě, kdy tři po sobě následující dny dojde k poklesu vzduchu pod 18°C nebo v jednom dni dojde k poklesu vzduchu pod 16°C. V těchto případech pak vedoucí DS kontaktuje zákonné zástupce, aby si děti neprodleně vyzvedli.

➤ **Vstup cizí osoby do objektu DS**

Pracovník DS upozorní osobu a požádá ji o opuštění prostor, případně volá PČR.

DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA

Tísňové volání	112
Městská policie	156
Hasiči	150
Záchranná služba	155
Policie	158
Pohotovost energetiků	ČEZ 800 850 860
Pohotovost voda	SčVK 840 111 111 nebo 601 267 267
Pohotovost EPS (požárního systému)	606 052 800

Příloha č. 1: Jedovaté a nejedlé rostliny

Seznam nejedlých, jedovatých a prudce jedovatých rostlin vyskytujících se v ČR:			
Rostliny rostoucí v lese			
Árón plamatý	Sasanka pryskyřníkovitá	Podražec křovištní	Konvalinka vonná
Lilek potměchuť	Brslen evropský	Tolita lékařská	Rojovník bahenní
Řešetlák počistivý	Náprstník červený	Kalina obecná	Vlaštovičník větší
Brambořík nachový	Tis červený	Ptačí zob obecný	Kopytník evropský
Lýkovec jedovatý	Břečťan popínavý	Trnovník bílý	Rulík zlomocný
			Vraní oko čtyřlisté
Rostliny rostoucí v travnatých porostech			
Hlaváček jarní	Pryskyřník lýtý	Ocún jesenní	Rozpuk jízlivý
Rostliny rostoucí na poli a rumišti			
Bez chebdí	Blín černý	Bolehlav plamatý	Mák setý
Koukol polní	Kustovnice cizí	Lilek černý	
Mák vlčí	Posed bílý	Durman obecný	
Rostliny pěstované v parcích a na zahradách			
Bobkovišeň lékařská	Řebčík královský	Zerav západní	Oleandr obecný
Oměj šalounek	Zimostráz vždyzelený	Narcis žlutý	Vlčí bob mnoholistý
Zimolez obecný	Konopí indické	Štědřenec odvislý	
Jalovec klášterský	Skočec obecný	Žanovec měchýřník	
Pokožové rostliny			
Adenium (pouštní růže)	Dračinec (Dracaena spp.)	Petúnie	Brambořík
Difenbachie	Pachypodium	Amarylis	Klívie
Lopatkovec	Alamanda (zlatá trumpeta)	Hvězdník	Tchýnin jazyk
Aglaonema	Filodendron	Potos	Broválie
Dipladénie	Paprika	Anturium	Kroton
Monstera	Alokázie	Jatrofa	Užovník
Akalyfa (kočičí ocásek)	Hemnatus (krvokvět, sloní ucho)	Prvosenka	Brunfesie
		Barvínek	Lilek
		Kala	Zamioculcas
		Pryšec (vánoční hvězda)	

